

Poslanci in poslanke Državnega zbora RS
Vodje poslanskih skupin
Člani Odbora za zdravstvo
Šubičeva ulica 4, SI-1102 Ljubljana
gp@dz-rs.si

Številka: 187-23/2025-1 (428)
Ljubljana, dne 15. 10. 2025

Zadeva: Stališče strokovne javnosti do predloga Zakona o konoplji za omejeno osebno uporabo

Spoštovane poslanke in poslanci Državnega zbora, vodje poslanskih skupin in predstavniki Odbora za zdravstvo,

15. 7. 2025 ste prejeli v obravnavo Predlog zakona o konoplji za omejeno osebno uporabo (predlog zakona), ki ga je predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Sara Žibrat in Nataša Sukič).

Zaradi načina vlaganja zakona javna razprava o njem ni bila omogočena, prav tako v predlogu zakona niso predstavljene zelo pomembne zdravstvene in socialne posledice morebitne legalizacije konoplje v Sloveniji. V predlogu tudi ni niti omenjena niti upoštevana visoka stopnja ogroženosti slovenskih mladostnikov v zvezi z uporabo konoplje. Slovenski mladostniki (15–16 let) so namreč že zdaj prvi v EU po tveganju za razvoj zasvojenosti s konopljo in med prvimi po uporabi konoplje, njihovo poznavanje tveganj uporabe konoplje pa je med najnižjimi v EU.

Strokovnjaki z **Nacionalnega inštituta za javno zdravje** v sodelovanju z **Univerzitetno psihiatrično kliniko Ljubljana, Centrom za klinično toksikologijo in farmakologijo, Kliničnim inštitutom za medicino dela, prometa in športa, Združenjem za otroško in mladostniško psihiatrijo in Združenjem medicine dela, prometa in športa**, smo prepričani, da bi morali biti poslanci Državnega zbora pred odločanjem o predlogu tako pomembnega zakona seznanjeni s ključnimi javnozdravstvenimi in socialnimi posledicami njegove uveljavitve.

V priloženem Stališču te posledice podrobneje predstavljamo. Naša ocena in napoved temeljita na strokovnem znanju s področja medicine in javnega zdravja, na podatkih iz mednarodnih raziskav ter na izkušnjah držav, ki so konopljo že legalizirale.

Mednarodni podatki nedvomno kažejo, da legalizacija konoplje za omejeno osebno uporabo prinese predvsem povečanje uporabe konoplje v vseh starostnih skupinah prebivalstva. Zato lahko povečanje uporabe pričakujemo tudi v Sloveniji, kar zagotovo vodi v povečanje števila oseb z zasvojenostjo (še posebej med mladimi), povečanje števila oseb z duševnimi motnjami (psihotične motnje, shizofrenija, depresija idr.), porast zastrupitev (še posebej med otroki in mladostniki), povečanje števila oseb s srčno-žilnimi boleznimi ter drugimi zdravstvenimi težavami in boleznimi, ki so posledice uporabe konoplje, povečanje števila delovnih in prometnih nesreč (predlog zakona

dovoljuje vožnjo pod vplivom THC), povečanje števila oseb s slabšim učnim uspehom, nižjo doseženo izobrazbo, z nižjo učinkovitostjo pri delu, več brezposelnih in odvisnih od socialnih prejemkov.

Hkrati podpisniki ugotavljamo, da **predlog zakona sploh ne podaja rešitev, s katerimi bi dosegel v predlogu navedene cilje, ampak bi celo prispeval k nasprotnemu učinku.** Kar se tiče zmanjševanja tveganja bolnikov ob nakupih spornih izdelkov na črnem trgu, je predlog zakona povsem nepotreben, saj je že zdaj v okviru obstoječe zakonodaje bolnikom zagotovljen dostop do varnih pripravkov iz konoplje na recept, stroški za to so pokriti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Obstoječi predlog zakona prav tako ne more uresničiti cilja o zmanjšanju črnega trga proizvodnje in prodaje konoplje nepreverjene kakovosti. Podatki iz držav, kjer so konopljo legalizirali, kažejo, da se črni trg po legalizaciji ni zmanjšal, ampak se je prilagodil in celo okrepil - predvsem zaradi nižjih cen in večje dostopnosti za mladoletnike. Dodatno predlog zakona s predlaganim znatnim zmanjšanjem glob za gojenje konoplje (tudi do 10-krat) namesto zmanjševanja črnega trga pomeni celo spodbudo za njegovo povečanje v Sloveniji.

Zaradi vseh navedenih razlogov podpisniki predlogu zakona nasprotujemo in predlagamo, da se ga v celoti umakne.

Za morebitne dodatne informacije in morebiten sestanek, vas vabimo, da se obrnete na info@nijz.si.

S spoštovanjem,

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana

Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana
Chengdujska 45, 1260 Ljubljana

Center za klinično toksikologijo in farmakologijo,
Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana
Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana

Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa
Univerzitetni klinični center Ljubljana
Grablovičeva ulica 42, 1000 Ljubljana

Združenje za otroško in mladostniško psihiatrijo
Zveza društev, Slovensko zdravniško društvo
Dunajska 162, 1000 Ljubljana

Združenje medicine dela, prometa in športa
Zveza društev, Slovensko zdravniško društvo
Dunajska 162, 1000 Ljubljana

Priloga:

- Stališče strokovne javnosti do predloga Zakona o konoplji za omejeno osebno uporabo

Poslati na:

- Predsednica DZ, mag. Urška Klakočar Zupančič, ter vsi poslanci in poslanke DZ (elektronsko na: gp@dz-rs.si),
- Predsednica Odbora za zdravstvo, mag. Tamara Kozlovič, in člani (elektronsko na: zdravstvo@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupina Svoboda, mag. Nataša Avšič Bogovič, in člani (elektronsko na: ps-svoboda@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine SDS, Jelka Godec, in člani (elektronsko na: maja.prezelj@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine NSi, Janez Cigler Kralj, in člani (elektronsko na: terezija.dobaja@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine SD, Jani Prednik, in člani (elektronsko na: eva.zunkovic@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine Levica, dr. Matej Tašner Vatovec, in člani (elektronsko na: alan.medves@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine nepovezanih poslancev, dr. Anže Logar, in člani (elektronsko na: iztok.artic@dz-rs.si)
- Vodja poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti, Felice Ziza, in člani (elektronsko na: petra.jamnik@dz-rs.si)
- Nepovezani poslanec mag. Dejan Kaloh (dejan.kaloh@dz-rs.si)
- Nepovezani poslanec Miha Kordiš (miha.kordis@dz-rs.si)

V vednost:

- Ministrica za zdravje, dr. Valentina Prevolnik Rupel in sodelavci MZ (gp.mz@gov.si)
- Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Luka Mesec, in sodelavci MDDSZ (gp.mddsz@gov.si)
- Minister za vzgojo in izobraževanje, dr. Vinko Logaj, in sodelavci MVI (gp.mvi@gov.si)
- Minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije, dr. Igor Papič, in sodelavci MVZI (gp.mvzi@gov.si)
- Minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han, in sodelavci MGTŠ (gp.mgts@gov.si)